

Nowohucki Biuletyn Solidarności

Nr 21/991

28 maja 2008 r.

Pamięci uczestników strajku '88

W poniedziałek 19 maja obchodziliśmy uroczyste **20 rocznice strajków kwietniowo-majowych** w ówczesnej hucie im. Lenina, które rozpoczęły ogólnopolski protest przeciwko ograniczaniu wolności i demokratycznych swobód, co w konsekwencji doprowadziło do politycznego przewrotu w naszym kraju, jaki dokonał się w 1989 roku.

O godz. 10.00 delegacje „Solidarności” wraz z przedstawicielami władz, dyrekcji Huty oraz licznymi gośćmi złożyły **kwiaty pod pomnikiem „Solidarności”** przy placu Centralnym. Następnie wszyscy udali się do sali

teatralnej przy naszej hucie, gdzie odbyły się główne uroczystości rocznicowe, ubarwione **wspomnieniami Mieczysława Gila i innych uczestników strajku**, wsparte historyczną **analizą wydarzeń roku 1988**, dokonaną przez prof. Ryszarda Terleckiego oraz **prezentacją filmu** o zmarłym w 1993 roku ks. Kazimierzu Jancarzu, charyzmatycznym duszpasterzu hutników, założycielu Duszpasterstwa Ludzi Pracy w mistrzejowickiej parafii i Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego. Podczas strajku ks. Jancarz, przemyczony na teren kombinatu odprawił tam Mszę św. niosąc posługę kapłańską strajkującym robotnikom. Po pacyfikacji kombinatu powołał Wikariat Solidarności na rzecz uwięzionych i zwolnionych z pracy uczestników strajku.

ciąg dalszy na str. 2 i 3

Szanowni Państwo!

Serdecznie pozdrawiam organizatorów i uczestników uroczystych obchodów 20. rocznicy strajku w ówczesnym Kombinacie Metalurgicznym Huta im. Lenina w Nowej Hucie. Jest to przywołanie jednego z bardzo ważnych momentów polskich zmagania z komunizmem.

Fala strajków i akcji protestacyjnych, jaka weszła wiosną 1988 roku, ogarnęła dwadzieścia zakładów pracy oraz wyższe uczelnie w różnych miejscach Polski. Choć wówczas nie było to oczywiste, ten społeczny sprzeciw był sygnałem rodzących się przemian i widomym znakiem tego, że wielki ruch społeczny „Solidarność” nadal istnieje, że nie został rozbity i zniszczony.

Strajk w Nowej Hucie wybuchł 26 kwietnia 1988 r., początkowo bez postulatów o charakterze politycznym, ale już wkrótce jego zakres rozszerzył się o żądanie przywrócenia do pracy represjonowanych działaczy związkowych. W strajkującym kombinacie pojawiło się słowo - symbol: „Solidarność”. Ogromną rolę podczas tego protestu odegrał ksiądz Kazimierz Jancarz - założyciel i kapelan Duszpasterstwa Ludzi Pracy z Mistrzejowic, a także ksiądz Isakowicz-Zaleski, którzy nieśli duchowe umocnienie strajkującym hutnikom. Na wielki szacunek zasługuje poświęcenie wszystkich, którzy przyjęli na siebie odpowiedzialność za przebieg protestu i w tamtych trudnych dniach złożyli świadectwo patriotyzmu, dojrzałości obywatelskiej i ludzkiej solidarności. Bardzo ważne było także to, że w strajk zaangażowanych było wielu młodych ludzi, którzy nie mieli w swym dorosłym życiu doświadczenia Sierpnia 1980 roku i wielkiej epopei „Solidarności”, a jednak czuli się depozytariuszami tej wielkiej wolnościowej idei.

Wkrótce do strajkującej Nowej Huty dołączyły inne zakłady pracy, w tym Stocznia Gdańska. W tamtych dniach postawa hutników pomagała przezwyciężyć przygnębienie i przywracała nadzieję, stała się mocnym głosem wołającym o wolność, o prawa człowieka, o powrót NSZZ „Solidarność”. Protesty pokazały determinację strajkujących przeciwko próbie złamania ducha i stłumienia energii społecznej, jaką uwolnił gdański Sierpień.

W rocznicę strajku w Nowej Hucie pragnę złożyć wyrazy głębokiego szacunku wszystkim, którzy tutaj, dwadzieścia lat temu, swoją odwagą i stanowczością torowali drogę do dzisiejszej wolnej Polski. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania tej uroczystości i upamiętnienia tamtych dramatycznych wydarzeń. To lekcja historii, której nie wolno zapomnieć. Wszystkim uczestnikom obchodów rocznicy kwietniowego strajku hutników przesyłam serdeczne pozdrowienia i życzę, aby pozostali wierni wartościom, którymi kierowali się strajkujący przed dwudziestoma laty, aby prawda i poszanowanie godności każdego człowieka była kierunkowskazem dla naszych postaw i działań.

Lech Kaczyński

Ksiądz Kazimierz Jancarz, postanowieniem prezydenta RP z dnia 16 maja 2008 r., na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach za wybitne zasługi na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, **odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski**. Decyzję tę, po raz pierwszy ogłoszoną w tym dniu publicznie, zebrani na sali teatralnej przyjęli na stojąco gorącymi oklaskami.

Na sali teatralnej zgromadziło się kilkaset osób, w tym założyciele hutniczej „Solidarności” i uczestnicy strajku 1988, którzy byli głównymi bohaterami tych uroczystości. Po modlitwie poprowadzonej przez **o. Niwarda Karsznię** minutą ciszy uczczono pamięć tych, którym nie było dane doczekać tej uroczystej chwili, w tym m.in. zmarłego w ubiegłym roku Kazimierza Fugla, członka Komitetu Strajkowego, związkowca i żarliwego społecznika, założyciela Towarzystwa Solidarnej Pomocy.

O randze opisywanych tu uroczystości świadczy obecność **wielu znamienitych gości**, których w imieniu organizatorów **powitał na wstępie przewodniczący KRH Władysław Kielian**. Z zaproszenia nie mógł skorzystać **prezydent Lech Kaczyński**, którego list skierowany do uczestników i organizatorów tych uroczystości, odczytany głośno przez przewodniczącą tego Kieliana, cytujemy na pierwszej stronie.

Trudno byłoby wymienić wszystkich przybyłych gości, dlatego też ograniczymy się do kilku najbardziej znanych nazwisk. Stronę rządową reprezentował minister obrony narodowej **Bogdan Klich**, na początku lat 80-tych jeden z założycieli krakowskiego NZS-u, studenckiego odpowiednika „Solidarności”. Wśród przybyłego duchowieństwa był ks. prałat **Jan Bielański**, o. **Piotr Chojnacki** - opat mogiński, ks. **Tadeusz Isakowicz - Zaleski** i ks. **Władysław Palmowski**. Region Małopolska reprezentował **Wojciech Grzeszek** z członkami Prezydium, zaś ze strony ArcelorMittal Poland obecny był prezes Zarządu

Gregor Muenstermann oraz dyrektor oddziału krakowskiego **Jacek Woliński**. Świat krakowskiej nauki reprezentował prof. **Zygmunt Kolenda** z AGH i wspomniany już prof. **Ryszard Terlecki**. Stawili się w większości członkowie Komitetu Strajkowego, których nazwiska przypominaliśmy w naszym biuletynie dwa tygodnie temu oraz członkowie pierwszego KRH. Przemawiający w ich imieniu **Mieczysław Gil**, przypomniał wydarzenia tamtych, historycznych dni. Wyraził nadzieję, że owe wydarzenia sprzed 20 laty doczekają się porządnego historycznego opracowania i że powstanie książka, gdzie zapisane będą nazwiska uczestników strajku, by ochronić je przed zapomnieniem.

Warto wspomnieć w tym miejscu, że na sali była obecna **młodzież z nowohuckiej szkoły im. ks. Kazimierza Jancarza**, dla której wystąpienia zaproszonych gości i uczestników hutniczego strajku stanowiły interesującą lekcję ojczystej historii. W szczególności była nią **prelekcja prof. Terleckiego**, który powiedział wiele ciekawych rzeczy o genezie i następstwach kwietnio-majowych strajków (*fragmenty postaramy się zamieścić w przyszłym numerze NBS*).

Wszyscy z uwagą i w skupieniu obejrzeni, udostępniony nam dzięki pośrednictwu Mieczysława Gila, film pt. „Kapelan”, przedstawiający sylwetkę księdza Jancarza na tle wydarzeń z lat 80-tych. Uczniowie szkoły, której patronuje ksiądz Kazimierz, mówili po projekcji o tym, jak bardzo są dumni ze swojego patrona, podkreślając, że ten dzień, z uwagi na przyznane mu pośmiertnie wysokie odznaczenie państwowe, jest świętem całej szkoły.

W trakcie kolejnych wystąpień (m.in. Edwarda Petlica, Adama Skałbani, Leszka Jaranowskiego, Stanisława Handzlika) **przypomniano wiele, pominiętych dotąd szczegółów**, przywołując z pamięci niektóre fakty i nazwiska, które wpisały się w historię tamtych wydarzeń.

Rocznicowej konferencji towarzyszyła umieszczona w holu sali teatralnej **wystawa dokumentująca wydarzenia lat 80-tych**, ilustrowana archiwalnymi zdjęciami, wypożyczona z Regionu.

Po konferencji wszyscy udali się na **uroczystą Mszę Świętą w kościele na os. Szklane Domy**, celebrowaną przez duszpasterzy „Solidarności”. Wyjątkową

oprawę nadały jej liczne pocztysztandarowe. Msza odprawiana w intencji Ojczyzny i „Solidarności” odbyła się w zapełnionym po brzegi kościele. Ze skupieniem wysłuchano pełnej patriotycznych akcentów homilii wygłoszonej przez ks. prof. Henryka Witczyka z KUL. Po nabożeństwie wysłuchano koncertu Chóru Organeum, który był zwieńczeniem poniedziałkowych uroczystości.

ZEBRANIE PRZEWODNICZĄCYCH

† W poniedziałek na zebraniu przewodniczących podzieliło się wrażeniami z uroczystości 19 maja. Przybyło bardzo wiele osób, niejednokrotnie po raz pierwszy od wielu lat mających okazję do spotkania z dawnymi kolegami, z którymi łączą ich wspólne wspomnienia sprzed 20 laty. Ich ślad pozostanie w księdze pamiątkowej KRH, do której wpisywali się nasi goście. Program uroczystości zrealizowany został zgodnie z intencjami organizatorów, którzy włożyli dużo wysiłku, aby obchody tej ważnej dla hutniczej „Solidarności” rocznicy otrzymały odpowiednią oprawę, a jej uczestnicy byli należycie uhonorowani. Tylko jedna osoba poczuła się niedowartościowana, dając temu wyraz w swoim emocjonalnym wystąpieniu, co jak sądzimy, nie zdołało zatrzeć ogólnego dobrego wrażenia z tego wyjątkowego, rocznicowego spotkania.

† W podsumowaniu związkowych wydarzeń z ostatniego tygodnia nie mogło zabraknąć informacji z tegorocznego Rajdu Hutników, w którym udział wzięła bardzo liczna drużyna „Solidarności”. O przebiegu rajdu, jego atmosferze oraz o tym, jakie zdobyliśmy tam nagrody, można przeczytać na str. 4.

† Najbliższą zbiorową imprezą, odbywającą się pod egidą „Solidarności”, będzie sobotnia majówka. O przygotowaniach do niej i planowanych atrakcjach mówił Tadeusz Stasielak. W tym roku będzie rekordowa ilość uczestników; zapisało się na nią 1.016 osób, w tym 400 dzieci. Przy bramie ośrodka będą sprawdzane bilety (**bez biletu nie ma wstępu!**). Dla wszystkich dzieci uczestniczących w majówce organizatorzy przygotowali upominki.

UWAGA! Warunkiem otrzymania upominku będzie okazanie części biletu, jaka pozostanie po odcięciu kuponu na posiłek. W związku z tym prosimy wszystkich rodziców, aby zachowali bilety swoich dzieci (są to bilety w kolorze pomarańczowym) do końca majówki.

Kolejna uwaga organizatorów dotyczy osób, które przyjadą do Borku własnymi samochodami. **Właściciele ośrodka proszą, aby osoby parkujące na ich terenie umieściły za przednią szybą białą kartkę formatu A4 (format zeszytu), tak by było wiadomo, które auta należą do uczestników majówki.**

† Pracownicy wszystkich oddziałów ArcelorMittal Poland, zatrudnieni w warunkach szkodliwych i uprawnieni do posiłków profilaktycznych, będą od 1 czerwca br. otrzymywać tylko gorące posiłki. Do tej pory jedynie w krakowskim oddziale obowiązywała ta zasada, bowiem w innych oddziałach uprawnionym pracownikom wydawano również suchy prowiant za otrzymywane przez nich bony konsumpcyjne. W przyszłym miesiącu rozpocznie pracę zespół, którego zadaniem będzie opracowanie, jednakowych dla wszystkich oddziałów, kryteriów przyznawania posiłków profilaktycznych i napojów. Zespół pod kierunkiem dyrektora Andrzeja Węglarza ma na to czas do końca tego roku tak, by nowe zasady mogły obowiązywać od początku roku 2009.

† Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” domaga się od Rządu wycofania z Sejmu zmiany tzw. „ustawy kominowej” i włączenia tego tematu do rozmów w obszarze kształtowania placu przedsiębiorców. Żąda również, pod groźbą ogólnopolskiej manifestacji, podjęcia merytorycznych rozmów na temat ustawy o emeryturach za pracę w warunkach szczególnych i o szczególnym charakterze (tzw. emerytury pomostowe).

Wybory uzupełniające SIP

Jak już informowaliśmy, w dniach 12 i 13.05.2008 r. w Zakładzie Wielkich Pieców oraz w Zakładzie Stalownia odbyły się wybory uzupełniające na Wydziałowych Społecznych Inspektorów Pracy (SIP) na wydziałach Wielkie Piece i Stalownia Konwertorowa.

Na Wydziale Wielkie Piece frekwencja wyniosła prawie 54%, a kandydat „Solidarności” z przytłaczającą przewagą wygrał z kandydatem „S-80”. Kandydat „Solidarności” Antoni Uryga uzyskał 77% ważnych głosów i tym samym został wybrany Wydziałowym SIP-owcem, uzyskując 139 głosów.

Natomiast na Wydziale Stalownia Konwertorowa frekwencja wyniosła 51%. Kandydat „Solidarności” Janusz Klimaszewski mając dwóch kontrkandydatów z „S-80” i NSZZ „Pracowników” uzyskał 42% ważnych głosów i tym samym został wybrany na Wydziałowego SIP-owca, dostając 102 głosy.

Chciałbym tą drogą pogratulować wybranym i życzyć dobrej i owocnej pracy na rzecz pracowników, szczególnie na tych dwóch bardzo ciężkich wydziałach, na których pracownicy narażeni są na różnego rodzaju niebezpieczeństwa, grożące utratą życia i zdrowia. *Andrzej Gębara*

Informujemy, że wybory przedstawicieli pracowników do Rady Nadzorczej IPS Grupa Serwisowa zostały przesunięte na 2-3 czerwca 2008 r.

*Apelujemy do wszystkich pracowników krakowskiego oddziału Spółki IPS Grupa Serwisowa o wzięcie udziału w wyborach przedstawicieli pracowników do Rady Nadzorczej. Jednocześnie prosimy o oddanie głosu na kandydata najbardziej związanego ze środowiskiem pracowniczym. Taką osobą jest **TADEUSZ STASIELAK** - kandydat „Solidarności” - człowiek odpowiedzialny, uczciwy i bezkompromisowy.*

Komisja Robotnicza Hutników NSZZ „Solidarność”

I już po Rajdzie...

*Pomiędzy górami słowacka granica,
Poprzedza ją małe miasteczko Piwniczna.
Pomiędzy górami, a na pagóreczku,
nad rzeką Popradem stoi to miasteczko.*

*Dawniej w tym tu miejscu były wielkie lasy,
I różne zwierzęta w nich się dzikie pasły.
Były tu piwnice, a w nich dobre wino,
Więc z tego Piwniczna ma wzięte nazwisko.*

W tym roku 46 Centralny Rajd Hutników odbył się wyjątkowo wcześniej, bo od 22 do 25 maja. Spowodowane jest to tradycyjnym wyjazdem na trasy w tygodniu święta Bożego Ciała, którego tegoroczne obchody tak się ułożyły w kalendarzu.

Rajdowcom – lasuchom trochę było żal, bo wspaniałe borówczyska na sądeckich łąkach i łąny poziomek na miedzach dopiero kwitły, można było tylko ucieszyć oczy. Ale wracając do początku: grupa „Solidarności” wyruszyła w drogę jak co roku o godz. 15.00 spod budynku Z. W tym roku byliśmy znowu bardzo liczni: 144 osoby, czyli trzy autokary, a więc powtórka z 42 Rajdu w Koninkach, kiedy byliśmy w podobnym składzie. Ponownie dołączył do nas nasz senior - Pan Edward Petlic, którego, nie ukrywam, wielu uczestników obserwowało z podziwem i zazdrością (co za kondycja!). Nie można też nie wspomnieć o naszych przeuroczych, żywych maskotkach – czterech psiakach: czarnulce Alfie, platynowej Lamii, kasztanowej Tinie i przegowanej Lunie. Tajemnicą właścicieli pozostanie sposób, w jaki wpływali na czworonożne towarzyszek, że były tak przyjazne, spokojne w podróży i nieuciążliwe.

Meta tegorocznego rajdu zorganizowana była na terenie Domu Wypoczynkowego „Beskid” w Piwnicznej. Nasza drużyna, ze względu na liczebność została zakwaterowana w dwóch miejscach: w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym „Jaga” w Muszynie oraz w Domu Wczasowym „Janosik” w Powroźniku. Trudno licytować, które noclegi były lepsze, ale wydaje się, że jedna i druga grupa nie miała powodów do narzekania. Na marginesie - nasz przewodnik straszyl, że musi nam pogorszyć warunki, bo przez jego starania jest coraz więcej chętnych na rajd... Moim zdaniem nie jest to jedyna przyczyna...

Pogoda, biorąc pod uwagę ostatnie zimne i mokre dni w Krakowie, była dla rajdowców całkiem łaskawa, choć w piątek zabrakło trochę więcej słońca, aby popodziwiać przepiękne widoki trasy na Niemcową (1026 m).

Poza tym cóż, cudne o tej porze roku lasy, fantastyczne polany całe zarosnięte borowinami, pojedyncze chaty i domostwa, które spotykaliśmy podczas wędrówek, a my „mieszczuchy” zastanawialiśmy się, jak można tam żyć w zimie, mały zajacek tuż przy ścieżce czy lis przebiegający drogą oraz powietrze, którym naprawdę można się naoddychać - to garść wspomnień, które zostaną nam w pamięci, a jednocześnie sposób dla wielu z nas na „doładowanie akumulatorów”.

P.S. Na koniec jeszcze jedno: wróciliśmy z dwoma zwycięskimi pucharami: za zajęcie pierwszego miejsca w rywalizacji rajdowej i dla najliczniejszej grupy rajdowej. Jest to zasługa wszystkich uczestników, ich zdyscyplinowania i ochoty do zabawy, ale największą naszego przewodnika i organizatora Rysia Wawiórki, który wraz z Jackiem Sanią oraz Andrzejem Michnowiczem potrafił „ogarnąć” trzy autokary indywidualistów. I jeszcze gorące podziękowania dla wszystkich występujących na mecie, a zwłaszcza dla naszych młodzieżowych gwiazdek: Ewy Grabias, Izy Peruckiej i Uli Kwiek.

O szczegółowych wynikach w następnym biuletynie.

Beata Suder

Wakacje na sportowo

Trwają zapisy na obóz sportowy w Pińczowie, organizowany przez KRH NSZZ „Solidarność”. W tym roku:

*** I turnus w dniach od 30 czerwca do 16 lipca; koszt 1150 zł sugerowany wiek uczestników: 10 do 14 lat**

*** II turnus w dniach od 16 lipca do 2 sierpnia; koszt 1225 zł sugerowany wiek uczestników: 14 do 18 lat**

Zapisy w terminie do 10 czerwca br. przyjmuje kol. Beata Koniczna, pok. 106 w bud. adm. „S”, kl. A, Ip., tel. 012 290-37-58 lub wewnętrzny huty 37-58 w godzinach od 8.00 do 15.00.

Bezpłatne badania u lekarzy specjalistów

Dzięki ZOZ Centrum Medyczne – Nowa Huta Sp. z o.o. oraz Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej pracownicy huty i spółek mogą w tym tygodniu poddać się bezpłatnym badaniom u niektórych lekarzy specjalistów. W ramach tej akcji w poniedziałek 26 maja można było skorzystać z konsultacji urologicznych, we wtorek - laryngologicznych, a w środę poddać badaniu densytometrycznemu na łóżku densytometrycznym. W czwartek 29 maja prowadzone będą konsultacje neurologiczne i dermatologiczne, a w piątek 30 maja – konsultacje ginekologiczne (w tym USG narządu kobiecego).

Badania odbędą się w godzinach 14⁰⁰-18⁰⁰ w ZOZ Centrum Medyczne - Nowa Huta, ul. Ujastek 3. Rejestracja tel.: 012-68-33-942 lub 012-68-33-868.

Koledze Zbigniewowi Tarczyńskiemu
szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci OJCA
składają koleżanki i koledzy z „Solidarności” ZH

Koledze Januszowi Wleciałowi
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci OJCA
składa „Solidarność” Spółki Kolprem

Koledze Maciejowi Karczowi
serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci MATKI
składa „Solidarność” Spółki Kolprem

Koledze Zbigniewowi Zajacowi
szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci OJCA
składają koleżanki i koledzy z „Solidarności” ZK

Koledze Mirosławowi Ciastkowi
szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci OJCA
składają koleżanki i koledzy z „Solidarności” ZB

NOWOHUCKI BIULETYN SOLIDARNOŚCI

Pismo Komisji Robotniczej Hutników NSZZ "Solidarność".
Redakcja: Mirosława Włazińska, Roman Wątkowski (red. odp.).
Tel. 012-290-37-72. Tel. wew. huty 38-29. Nakład 2 000 szt.
Numer zamknięto 28.05.2008 r. Do użytku wewnętrznego
członków i sympatyków NSZZ "Solidarność".
www.solidarnosc.krhhts.pl; e-mail: solidarnosc@krhhts.pl